

Updated Pediatric Respiratory Care : Long Term Oxygen Therapy

จิตต์คาคติโรจนวงศ์
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางการแพทย์และพยาบาลทำให้สามารถช่วยเด็กที่เจ็บป่วยวิกฤตให้รอดชีวิตมากขึ้นแต่ในขณะเดียวกันเด็กเหล่านี้มักมีปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรังโดยเฉพาะทางระบบหายใจตามมาละต้องพึ่งพาการดูแลรักษาทางระบบหายใจอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน การให้การรักษาด้วยออกซิเจนเป็นที่คุ้นเคยและยอมรับกันทั่วไปว่ามีความจำเป็นสำหรับผู้ป่วยที่มีปัญหาทางระบบหายใจ แต่แพทย์ทั่วไปมักไม่คุ้นเคยกับการสั่งให้ออกซิเจนแก่ผู้ป่วยที่บ้านเป็นเวลานาน ทั้งที่เป็นการรักษาที่จำเป็นยิ่งในผู้ที่เจ็บป่วยเรื้อรังทางระบบหายใจซึ่งนับวันจะมีมากขึ้น การให้ออกซิเจนจะช่วยลดการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาต่าง ๆ ที่เกิดจากภาวะพร่องออกซิเจน และป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดกับระบบต่าง ๆ ของร่างกาย อาการเจ็บป่วยเรื้อรังทางระบบหายใจในเด็กส่วนใหญ่ ถ้าให้การรักษาที่เหมาะสมมักจะสามารถกลับเป็นปกติหรือใกล้เคียงปกติได้แต่ต้องใช้เวลานาน การรักษาด้วยออกซิเจนที่บ้าน จึงเป็นสิ่งจำเป็นในเด็ก เพราะจะช่วยให้เด็กสามารถมีพัฒนาการทางกาย จิตใจและสมองที่ดีขึ้น และยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาล

การให้ออกซิเจนเป็นเวลานานที่บ้านมีอุปกรณ์และวิธีการให้แบบต่าง ๆ ซึ่งจะต้องเลือกใช้ ให้เหมาะสมกับเด็กและความรุนแรงของโรคทั้งยังต้องคำนึงถึงเศรษฐฐานะและความสามารถในการดูแลรักษาเครื่องมือด้วย นอกจากนั้นการให้ออกซิเจนอย่างไม่ถูกต้องยังอาจทำให้เกิดผลเสียต่าง ๆ ได้มากมาย จึงจำเป็นต้องเลือกให้ออกซิเจนเฉพาะในรายที่มีข้อบ่งชี้ รวมทั้งมีการประเมินและติดตามผลการรักษาอย่างใกล้ชิดเพื่อลดอันตรายที่อาจเกิดขึ้นให้น้อยที่สุด